

Az új román erdőrendezési utasítás

Romániában az első erdőrendezési utasítást 1948-ban adták ki. Ennek alapján 1948 és 1956 között az ország összes erdőterületét egységesen üzemtervezték, 1957 és 1968 között az üzemterveket felújították, illetve az erdővagyonot újból üzemtervezték. Időközben az erdőrendezési utasítást 1949-ben, 1951-ben, 1953-ban és 1959-ben módosították.

Most a harmadik üzemtervezési ciklus kezdetén új, korszerűbb erdőrendezési utasítást adtak ki. Ennek anyaga — hasonlóan az 1953-as és 1959-eshez — az Erdészeti Kutató Intézet speciális feladatát képezte. Az anyag összeállításában részt vettek még a Minisztérium Erdőrendezési Főosztálya, az Erdészeti Tervező Intézet és az oktatási intézmények szakemberei is. Az alapelvek kidolgozásába a Tudományos Akadémiát is bevonták.

Ami az új erdőrendezési utasítást illeti, az előbbiektől és a mienktől bizonyos vonatkozásban alapvetően eltér. Eddig a hozadék megállapítását részben az üzemtervi időszakban egy évre eső hozami terület segítségével, szálerdők esetében pedig a különféle módszerekkel kiszámított vágásérett faállomány figyelembevételével állapították meg. Most ehelyett áttérnek a hozadékra az egész erdővagyon növedéke alapján való kiszámítására, figyelembevéve, hogy a vágásérett állományokban a felújítás milyen sürgős. A szálerdőkben a hozadék megállapítását differenciáltan végzik az állományok jelenlegi szerkezetének figyelembevételével, amelyben bizonyos korrekciókat alkalmaznak, míg a sarjerdő üzemmódban kezelt állományokban az eljárást változatlanul hagyják. A sarjerdőknek szálerdőkkel való átalakításában egyszerűsítéseket hajtottak végre, amennyiben rontott erdők átalakítása esetében a korosztályviszonyokat, a vágásérettséget veszik figyelembe.

Különös figyelmet fordítanak a különleges rendeltetésű állományok üzemtervezésére. Ebbe a kategóriába a jóléti, vadászati, vízgazdálkodási és tudományos célra kijelölt erdőket, valamint azokat az állományokat sorolják, amelyekben különösen értékes választékokat kívánnak termelni. Nagy figyelmet szentelnek továbbá az erdei melléktermékek termelésének, ahová a vadat, halat, az erdei gyümölcsöket és magvakat, a gombát, gyantát és dísznövényeket sorolják.

Az új utasítás szerint az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani a természeti tényezők tanulmányozására. Most első alkalommal adnak a gazdálkodó szervek számára egységes rendszerbe foglalt termőhelytípusokat, bevezették az üzemtervi adatok kódolását, ami lehetővé teszi a feldolgozás automatizálását.

Annak érdekében, hogy az üzemtervi előírások végrehajtásának gyakorlati kihatásait időben követni tudják, nagy gondot fordítanak arra, hogy az üzemterveket lehetőleg mindenütt ugyanazokra a területi egységekre készítsék el, amelyekre a megelőző két ciklusban. Ezt az elvet az erdőrésztől az erdészetig betartják. (A román erdőrendezési utasításnak ez az egyik legfigyelemreméltóbb része.) Arra is gondoltak, hogy a terminológiában — éppen az előbbi elv betartása végett — minél kevesebb változtatást eszközöljenek. Azonkívül, hogy az üzemtervet a gazdálkodó szervek részére készítik, mint a gazdálkodás vezérfonalát, egyben olyan adatok tárának is tekintik, amely alapul szolgál az erdőfeltárás és a szállítóberendezések nagyvonalú terveinek az elkészítéséhez, különféle műszaki-gazdaságossági számítások, erdészeti építkezések terveinek összeállításához. Végül egy fejezetben arra is gondoltak, hogy az üzemterv alkalmassá váljék az erdőgazdálkodás hatékonyságának megállapítására, illetve mérésére.

Az utasítás a mi erdőrendezési utasításunkhoz hasonló formában 112 oldalon jelent meg és 20 fejezetet tartalmaz. Különös figyelmet érdemel a második fejezet, amelyben kimondják, hogy az üzemterveket erdészetenként — azon belül termelési egységenként és üzemosztályonként — készítik. A tag- és erdőrésztlet beosztás hasonló a mienkhez. Az erdészetek erdőterületét síkvidéken 3000—6000, dombvidéken 6000—12 000, hegyvidéken pedig 9000—18 000 hektár között állapították meg. Itt meg kell jegyezni, hogy Romániában minden erdő állami és az üzemterveket eddig is erdészetenként készítették. Nagyon figyelemre méltó, a mienktől eltérő módszer az erdészetben belüli termelési egységek kialakítása. A termelési egységek területét nagyon rugalmasan alakítják ki, amennyiben az utasítás szerint ezek területe 600—6000 hektárig terjedhet. Ez erdészetben belül egy olyan különálló területi egység, amelyen belül külön hozadékszabályozást végeznek. Határait úgy kell kialakítani,

hogy az az erdészet belső szervezeti egységeinek határaival (erdészkerület, pagony) egybeessen. Ez azt jelenti, hogy egy ilyen termelési egység több erdészkerületet foglal magában.

A termelési egységeken belül további alegységek kialakítására van lehetőség, amelyeket üzemosztálynak nevezhetünk. Ezeket aszerint alakítják ki, hogy a terület mennyiben szolgál fatermelés, ill. védelmet. Ha ezek kialakítására sor kerül, az elsődleges célon kívül figyelemmel kell lenni az állományok összetételére, a termőhelyi tényezőkre, az üzemmódra, a vágásfordulóra, a különlegesen értékes választékok termelésére (pl. hangszerfa, lemezipari rönk) stb. Az üzemosztályok területére vonatkozólag csak irányszámokat adnak, amennyiben azok minimális területét 100—300 hektárban állapították meg. Az üzemosztályok kialakításának szükségességét az előzetes jegyzőkönyvek letárgyalása során állapítják meg.

A geodéziai munkát, az erdőleírást és a fatömegfelvételt illetően a mi rendszerünkhez képest lényeges változás nincs. Külön fejezetben szabályozták a rendes szálerdőben, a szálalóerdőben és a sarjerdőben való gazdálkodást. Egy fejezetet szenteltek a rotott erdők átalakításának, a különleges rendeltetésű állományokban való gazdálkodás szabályozásának, az erdei melléktermékeknek, a szállítóberendezéseknek és egyéb erdészeti építmények tervezésének és a fahasználatnak. A fahasználati fejezetben belül megadják az állományok technológiai típusait és a kitermelt fatömeg összegyűjtésének szervezési tervét. Egy fejezetben a gazdálkodás hatékonyságát regisztrálják, illetve mérik, majd szabályozzák az üzemterv összeállítását. A 16. fejezetben röviden kitérnek az üzemtervi revíziókra, a következőben pedig a felügyeletre és a rendezési munkák átvételére. Végül szabályozzák az üzemterv jóváhagyásának és nyilvántartásának módját, valamint azt, hogy az üzemtervkészítéssel kapcsolatban az erdészetnek milyen feladatai vannak.

Az utasításból — összegezésképpen — megállapítható, hogy a gépi adatfeldolgozás, valamint a fotogrammetria alkalmazása terén a románok kb. azon a szinten állanak, mint a mi hazai erdőrendezésünk. Nagy vívmánya azonban a román erdőrendezésnek, hogy immár a harmadik üzemtervi ciklust kezdik el és a legfontosabb alapelvek a harmadik cikluson belül nem változtak. Igaz, hogy a birtokviszonyok vonatkozásában velünk szemben előnyös helyzetben vannak, de az erdészetenkénti üzemtervezés akkor is nagy vívmánynak számít. Figyelemreméltó továbbá, hogy a kialakított egységek (erdészet termelési egység, üzemosztály, tag, erdőrésztlet) határait, illetve területeit csak a legszükségesebb esetekben változtatják meg, ami módot ad a gazdálkodás során az összehasonlításra, a gazdálkodás értékelésére, a bírálatra, és a jövőre vonatkozó következtetések levonására. Ilyen vonatkozásban a román erdőrendezést több szempontból példaképként tekinthetjük. A románok viszont az üzemterv szerinti gazdálkodás ellenőrzése (erdőfelügyelet) vonatkozásában vehetnének rólunk példát. Véleményem szerint a román üzemtervek egységesebbek, gazdagabbak, az országos vezetés és a gazdálkodás számára komplexebb szemlélettel készülnek, mint a mieink, viszont az üzemtervi előírások végrehajtására jóval kevesebb gondot fordítanak, mint nálunk.

Rakonczay Zoltán

Erdőgazdasági gépgyártás a KGST országokban

A KGST országok együttműködése az erdőgazdasági munkák gépesítésében — eléggé széles körű. Így a Mezőgazdasági Állandó Bizottság keretei között dolgozták ki az erdészeti munkák nemzetközi géprendszerét (az erdőfelújítás-telepítés fejezetnek házánk volt a témafelelőse), s rendezték a tipizálást és fejlesztést egyaránt elősegítő nemzetközi összehasonlító gépvizsgálatokat. A Gépipari Állandó Bizottságban ezzel szemben jelentős erőfeszítések folytak az erdészeti gépgyártás szakosítására, különböző — erdőgazdasági gépesítéssel kapcsolatos — témák koordinált kutatására stb.

A KGST Titkárság Mezőgazdasági Osztálya 1968-ban felmerést készített a tagországokban gyártott erdőgazdasági gépekről. A felmérés eredményeit közreadó kiadvány száznál több olyan erdőgazdasági gép adatait tartalmazza, amelyeket a KGST országok gyártanak. Ennek a fontos kiadványnak a megjelenése óta a KGST országokból beszerezhető gépek száma tovább növekedett. Ezek folyamatos figyelemmel kísérése elősegítheti az erdő- és fagazdaságok gépeltetésének fejlesztését, a következő évek műszaki fejlesztési problémáinak megoldását.

A KGST országokban 1968-ban gyártott gépek felsorolását a következő oldalak táblázata tartalmazza.

Dr. Szepesti László

Sorszám	Megnevezés	Típus	Gyártó ország
<i>A) Maggyűjtés, feldolgozás és tárolás</i>			
1.	Magfelszívó	VySV-3A	CSSZK
2.	Magpergető	OTL-Zagnanek VS-30	LNK CSSZK
3.	Szárnytalantító fenyőmagvakhoz (jegenyén kívül)	MDS OVSZ-2	RSZK SZU
<i>B) Szaporítóanyag-termesztés</i>			
1.	Kőfelszedő	—	NDK
2.	Vetőgép nagymagvakhoz	KSE-1 SZPN-4	NDK SZU CSSZK
3.	Aprómagvetőgép	A-534 SeA-4	NDK CSSZK
4.	Iskolázógép	PFL 7F	NDK
5.	Csemete- és dugványültető gép	SZSN-3 (háromso- ros)	SZU
6.	Csemetekerti ápológép	B-281/2 KpLN	NDK CSSZK
7.	Csemetekerti sorközi ápológép	P-108F P-420F B-281F MB-125 B	NDK NDK NDK LNK
8.	Függesztett csemetekiemelő	NVSZ-1, 2	SZU
9.	Csemetekiemelő-gyökéralávágó	B-180 (könnyű) B-180 (nehéz) KpLN 2-VOS	NDK NDK CSSZK CSSZK
10.	Suhángkiemelő	VPN-2	SZU
11.	Dugványvágó, számoló és kötegelő	VjNS MB	CSSZK BNK RSZK
<i>C) Erdőfelújítás, telepítés és állomány- ápolás</i>			
1.	Tuskókiemelő-tuskóközelítő	OTL-Gizycko D-513	LNK SZU
2.	Tuskókiemelő	K-2A	SZU
3.	Bozótirtó aktív munkaeszközzel	—	BNK
4.	Vágáshulladék-gyűjtő	Mirow	NDK
5.	Kétvasú erdei eke	JLN-1 Waldmeister PGL-II A PKL-70	NDK NDK LNK SZU CSSZK
6.	Speciális erdei mélyszántó eke (70 cm-ig)	B-175 PPU-50 A	NDK SZU
7.	Hordozható gödörfúró	Druzsba W-05	BNK LNK
8.	Függesztett gödörfúró	W-135 JN-10 JN-ION IN-50 IN-20	LNK CSSZK CSSZK CSSZK CSSZK
9.	Sávkészítő eke	— RLD-2 RL-1,8 (függesztett) PL-1,2	CSSZK SZU SZU SZU

Sor- szám	Megnevezés	Típus	Gyártó ország
10.	Erdészeti tárcsás talajlazító	— DKLN-6/8	LNK SZU
11.	Többsoros csemeteültető	PSZT-2A PFL 3/5 F SZLN-1 SZLN-2	SZU NDK SZU SZU
12.	Egysoros csemeteültető	LMD-1	SZU
13.	Rotációs kultivátor sorápoláshoz	KRL-1	SZU
14.	Tárcsás sorközművelő kultivátor	FB KLB-1,7	NDK SZU
15.	Talajmaró erdőápoláshoz	—	CSSZK
	<i>D) Erdészeti meliorációs munkák</i>		
1.	Függesztett csatornanyitó erdészeti eke	LKA-2M PKLN-500 A (függesztett)	SZU SZU
2.	Erdészeti csatornatisztítás	CHM-070	CSSZK
	<i>E) Ápolóvágások</i>		
1.	Benzinmotoros fűrész cserélhető vágórészrel	KFO Szekor	NDK SZU
2.	Traktoros vékonyfa közelítő koci	OLT-Trzanka TV-800	LNK CSSZK
	<i>F) Fakitermelés és anyagmozgatás</i>		
1.	Benzinmotoros láncfűrész	BK-3A Druzsba	LNK SZU
2.	Villanymotoros láncfűrész	EP-K6 Vazska	SZU LNK
3.	Hordozható fűrészláncelésítő szerkezet	SgKt-125 UZSz-6 REO BPR	NDK SZU CSSZK CSSZK
4.	Daraboló körfűrész	PLH-3 ML-25V	SZU CSSZK
5.	Mozgó vagy stacioner gallyazógép	PSzL-2 SzM-2	SZU SZU
6.	Fehérre kérgező és korhadt részt eltávolító gép	MPLC N-8	RSZK SZU
7.	Szálfa és választékok kérgezésére alkal- mas gép	OK-36	SZU
8.	Hasogatógép rövid választékhoz	SPM-3 KC-7 PHS	NDK SZU CSSZK
9.	Közelítő esőrlő	GILM-4 TL-4E TL-4D	SZU SZU SZU
10.	Közelítő kötédaru 2000 m-ig	UK-1 DPL	SZU CSSZK
11.	Közelítő kötédaru 500 m-ig	VLU-4	CSSZK
12.	Kétdobos tehergépkocsi esőrlő	BW-4 POM ZPML V-35 TA-2A TB AVU	NDK LNK LNK LNK RSZK CSSZK CSSZK

Sor- szám	Megnevezés	Típus	Gyártó ország
13.	Kétdobos csörlő fatelepi munkákhoz ..	W-2100 L-59 CL-ZM —	LNK SZU SZU CSSZK
14.	Konzolos bakdaru	W-21	LNK
15.	Hidraulikus tehergépköcsi-daru	KKSz-10	SZU
16.	Homlokrakodók kerekes vagy láncfalpas traktorhoz	HR-2501 JF-180 P-2 P-19A PL-1	CSSZK RSZK SZU SZU SZU
17.	Villásemelő targonca	AFL-5 4045 L 4045	RSZK SZU SZU
18.	Rönkosztályozó transzportőr	TSz-7 ML-25 V	SZU CSSZK
19.	Pótkocsik és utánfutók egyéb kiegészítő berendezések erdészeti szállítószerelvé- nyekhez	2P-8A PWL-60F DA-5R TMZ-803 TMZ-803 101 N-14V LH-81	SZU NDK CSSZK SZU SZU LNK CSSZK NDK
20.	Utánfutók nyerges vontatókhoz	OTL-Wroclaw ZPML N-18 V	LNK LNK CSSZK
21.	Kisvasúti kocsik rönk- és tűzifa szállítá- sához	VP-10 AVZ PLMT-10 PLMT-20	RSZK SZU SZU SZU
	<i>G) Erdei utak építése</i>		
1.	Mozgatható aprító-osztályozó berendezés	ICs-4A CM-311 (312)	RSZK RSZK
2.	Függesztett útsimító	—	CSSZK
3.	Talajmaró útpadkákhoz	—	CSSZK
4.	Árokásó	LK-8 NOK-800	SZU SZU
5.	Függesztett talajmaró talajstabilizáció- hoz	D-530	SZU
6.	Zúzalék rakodó- és adagológép	D-336	SZU
7.	Vontatott vibrációs henger	— — —	NDK NDK NDK
8.	Talajstabilizáció aggregát	D-480 D-391	SZU SZU

Dr. E. Ueckermann—H. Scholz: Vadtakarmánytermő területek. Ueckermannak másfél évtized alatt mintegy féltucat könyve jelent meg a vadgazdálkodás köréből és azok többségében rendszerint foglalkozott a főtéma mellett a vadeltartás kérdésével is. Ebben jól megmutatkozik a mai európai vadgazdálkodásban a vadászokkal és a szakirodalommal szemben támasztott követelmény felismerése, hogy a szakemberek és a szakirók a vadnak mindinkább szűkülő életterére való tekintettel egyre mélyrehatóbban foglalkozzanak a vadászterületek vadeltartó-képességének felmérésevel és az ebből kifolyólag mutatkozó szükséglet és a helyi adottságok szerint a vad takarmánnyal való ellátásának, illetve a takarmány megtermesztésének különféle módjaival.

Legújabb könyvének már címéből kitűnik, hogy ezúttal a vadtakarmánynak magán a vadászterületen való megtermesztése lehetőségeit és módjait tárja olvasói elé. Lássuk, mit ért a szerző vadtakarmánytermő területen, mi tartozik ide? Öt csoportban sorolja fel azokat:

1. A *hajtás- és rügylegelő*, amelyet a fák és cserjék nyújtanak levelükkel és kér-gükkal együtt.

2. A *gyümölcsstermő fák*. Nem a szórt elegyként előfordulóakra gondol, hanem a tág növényterű, bőven termő facsoportokra, de még inkább a tömeges termést adó faállományokra, esetleg ültetvényekre.

3. A *tartós zöldlegelők*. Különös jelentőségük van nagyobb, összefüggő, árnytűrő fafajok állományai közé ékelődve, mert azok alatt nem nő fű. Lehetőleg olyan kisebb területeket válasszunk erre a célra, ahova sokáig süt a nap és az odatelepitett tüvek, herék kora tavasszal jó legelőt nyújtanak a vadnak.

4. A *rét*ek abban különböznek az előzőtől, hogy főleg szénatermésükre számítunk.

5. A *vadföldeken* szántóföldi műveléssel termesztünk az erdőben rendszerint elő nem forduló, a vadnak kedves és a legelőt kiegészítő tápanyagokat tartalmazó, valamint főleg téli takarmányokat, köztük fagyállókat is.

A szerző az anyagot három fejezetre osztja:

Az első fejezetben a takarmánytermő területek felmérésére és tervezésére ad útmutatást.

A jó terv feltételeit a következőképpen határozza meg:

Részletesen fel kell mérni a helyi adottságokat. Meg kell tervezni a takarmánytermő területeket fajtánként. Ki kell számítani a szükséges takarmányföld területét vadfajonként és meg kell tervezni a takarmányos területek elhelyezését és a helyi igényeknek megfelelő nagyságát, amely 0,1—0,5 ha között váltakozik. Végül a mindezek elvégzéséhez szükséges munkaerő- és költség-szükségletet is meg kell tervezni.

A szerző a költségekre való tekintettel nem erőlteti mindenütt vadtakarmány területek sablonos létesítését, hanem csak ott ajánlja, ahol az alapos megfontolás szerint indokolt. A tervezéshez részletes utasítást készített. Példákkal és számos táblázattal igyekszik a tervezés munkáját a gyakorlat számára megkönnyíteni.

A második fejezetben a takarmánytermő területek létrehozásával, telepítésével foglalkozik.

Ueckermann szükségesnek tartotta, hogy ebben a fejezetben a gyümölcsstermő fákat is tárgyalja.

Nem kívánja a vadtakarmánytermő fákat a szokásos módon mind felsorolni, csak azokra szorítkozik, amelyek termésükkel valóban komoly segítséget nyújtanak a vadeltartásban.

Elsősorban a tölgyeket említi, amelyek a makktermő években nagy tömegű takarmányt teremnek. A hiba az, hogy sokszor évekig kell várunk egy-egy kiadós termésre. Ennek tudatában írja a 47. oldalon: „Ha hosszabb időre nem látszik biztosítottnak a makktermő állományok termése, akkor mindig beletartozik a tervbe, megfelelő helyeken, a vadgesztenyének a megletelepítése”. Ismételten utal a vadgesztenye fontosságára és hivatkozik a vadgesztenye ültetvényrel kapcsolatban Magyarországon szerzett tapasztalatokról német nyelven megjelent tanulmányra.

A gondozás című utolsó fejezetben röviden felsorolja az ötféle vadtakarmány területen a gondozás teendőit és módjait.

A hazai vadászati irodalom is foglalkozik a vadtakarmányozással és a vadászterületek használói sok hasznos útmutatást meríthetnek belőlük. Ezek közül *dr. Szedervei Akos* munkája különösen a vadetést, míg *dr. Bencke Lajos* az erdő és a vad kapcsolatát, a vadeltartó képességnek erdőtípusonként való változását tárgyalja. *Dr. Ueckermann* és *Scholz* könyve kizárólag a vadtakarmánytermő területek felmérésevel, értékelésével, a szükségletnek megfelelő telepítésükkel és művelésükkel foglalkozik. Ezt a témát olyan rendszerezéssel és részletesen, példákkal, táblázatokkal, és képekkel kiegészítve tárgyalja, hogy a vadászterületek használói ezek segítségével elfogadható pontossággal szám szerint felmérhetik vadászterületük vadeltartóképés-

ségének fokát. Megtervezhetik az esetleg szükséges pótlásokat: újabb vadtakarmány-termő területek kialakítását, vagy a meglévők javítását, tehát a teljes természetserű vadtakarmányozást. Ahol ez nem sikerül, ott megállapítják a kiegészítő mesterséges takarmányozás módját és mennyiségét.

Mindez nemcsak a vadeltartás miatt nagyon fontos, hanem a vadkár elhárítása, vagy legalább is elviselhető mértékre való csökkentése érdekében is halaszthatatlan feladat. Éppen ezért indokolt és hasznos volna dr. Ueckermann és Scholz könyvének magyar nyelvre való lefordítása és kiadása.

Dr. Holdampf Gyula

A fák kultuszától nem látják az erdőt. (*Marie-Laure de Leotard*: Un amour trop exclusif, L'Express 9—15. nov. 1970.) A Fontainebleau-i erdő kipusztul, mert túlságosan védelmezték. Mivel a barbizoni festők exkluzív szeretettel viseltettek iránta, az öreg fák ugyanúgy érinthetetlenekké váltak itt, mint Indiában a szent tehenek. Az eredmény az lett, hogy kiöregedtek, nagy részük már elhalóban van, ki vannak szorgáltatva a legkisebb viharok: 7500 ha-t — az egész erdőnek csaknem a felét — ki kell vágni, fel kell újítani. Mutatja ez a szélsőséges példa, milyen paradoxonokhoz vezethet a nem kellően átgondolt természetvédelem.

A francia erdő gazdasági objektum volt, ma egyre inkább a városok levegőjével mérgezett 30 millió ember közjóléti intézménye lesz. A kormány éppen ezért a múlt hónapban 15 millió frankot biztosított a nagy városok határában levő erdők megvásárlására. Ezeket az erdőket minden bizonnyal az üdülésnek és turizmusnak szentelik majd. Ez azonban nem jelenti, hogy nem kell őket gondozni, gyéríteni, kitermelni, felújítani.

Az erdőben mindenki azt szeretné megtalálni, amit keres benne: az asztalos deszkát, a lovas lovaglőösvényt, a vadász szarvast, a sziklamászó meredek sziklafalat, az autós árnyas parkoló helyet egy tisztás szélén, a gyerekek játszóteret, mások öreg tölgyet, huncut mókust stb. Minden érdeket összhangba kell ezért hozni, és mindenre ügyelni is kell. Szép vasárnaponként 200 000 természetbarát árasztja el a Fontainebleau-i erdőt, mégpedig igen bátoritanul: 90%-uk a kocsitól 50 m-nél messzebbre nem merészkedik. Persze így is beszenyvezik az egész erdőt. Annak ellenére, hogy mindenfelé szemétkosarakat helyeznek el, évente 2000 tonna szemetet kell összegyűjteni. A bokrokban gyakran találunk kidobott hűtőszekrényeket, matracokat, autókároszériákat.

„Az erdőt védeni először is az embertől kell” állapítja meg *Marcel Blanc*, a Természetvédelmi Hivatal főigazgatója. A barbizoni festők ezért akarták a Fontainebleau-i erdőt exkluzív meditációik számára megőrizni. De *Blanc* így folytatja: „Az erdő azonban az ember számára létesített és nélküle sokkal inkább tönkremenne”. Ezért az iskolában a modern erdőgazdálkodást éppen úgy oktatni kell, ahogy az új matematikát tanítják.

„Magyar erdők” című könyvemben és írásaimban másutt is többször világosan és határozottan állást foglaltam öreg fák és fasorok védelmében. *Marie-Laure de Leotard* ismertetett cikkét ezt szem előtt tartva nagyon figyelemre méltónak. A fák ugyanis nem műemlékek, hanem élőlények, születnek, növekszenek, termőre fordulnak, utódokat hagynak maguk után és meghalnak.

(Ref.: dr. Keresztesi B.)

A meliorációs munkálatok magas költségigényére való tekintettel (2000—3000 DM/ha) a Német Szövetségi Köztársaságban is a feladatok komplex megoldására és a lecsapolt területek társadalmi hasznosítására törekszenek (parkok létesítése, erdősávok telepítése stb.). A meliorációs munkák tervezésekor nagy gondossággal vizsgálják a talajvíz szintjének alakulását. A lecsapolás sikeres elvégzésének előfeltétele, hogy a talajvízszint min. 1 m mélységben legyen. A talajvízszint emelkedése különösen a homoktalajokon veszélyes. A lecsapolással párhuzamosan el kell végezni a talaj meszezését is. A meszadagolás mennyisége függ a meliorációs munkák jellegétől és 50—70 q/ha között váltakozhat. A talaj meszezésével egyidőben talajlazítást is végeznek 80—90 cm mélységig.

(Besondere Fachberichte aus der Landeskultur, Z. Kulturtech. und Flurbereinig., 1970. 11. No. 3. 174—179. Ref.: dr. Walter F.)

A Djetel—1 vizsgálati eredményeit ismerteti *Kusljaev, V. I.—Lazdan, V. Sz.* a Lesz. Zsurnal, 1969. évi 6. sz.-ban. Az MTZ—52 traktorból és technológiai felszerelésből álló gépcsoport a tisztítás, gyérités gépesítésére szolgál. A gépcsoport speciális jellegét a technológiai felszerelés adja, amely keretből, gémből, markoló-vágó fejből és kötegformáló berendezésből áll. Az egész gépcsoportot a gépkezelő szolgálja ki.

A gépcsoport fontosabb jellemzői:

A gémkinyúlás határértékei 0,9—5,5 m.

Az átvágható átmérő 18 cm.

Egy műveletciklus alatt átvágható vékonyabb fák száma 3—4 db.

Egy ciklus időtartama 0,6—1,1 perc.

Egy műveletciklusra eső teher 15—200 kg.

A teljes köteg köbtartalma 1,5—2,0 m³.

Az üzemeltetés technológiája:

A gép haladási irányát egymástól 10 m távolságra jelölik. A kijelölt vonalon haladva a gép 2,0—2,5 m szélességű „folyosót” vág, majd mindkét oldalon 5—5 m távolságban kivágja a kijelölt törzseket.

A gépi munka előnyeinek tisztázása céljából párhuzamosan dolgoztak gépi és hagyományos módszerekkel (kézi szerszámokkal). A vizsgálat fontosabb eredményeit az 1. és 2. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

Művelet megnevezése	Belenyúlás mértéke		Átl. átm. cm	Teljesítmény 1 ü. ó. alatt (vágás és rakásolás)		Munkaslétszám
	%	m ² /ha		ter. m ²	űrm.	
Tisztítás ...	47	34,8	5,4	100	0,34	Egy munkás 1 gépkezelő
	27	125,2	8,4	140	1,76	
Gyérités ...	42	130,0	12,5	252	3,27	3 munkás + 1 motorfűrész 1 gépkezelő
	50	318,0	10,5	124	3,92	

Megjegyzés: A számlálóban a kézi munka, a nevezőben a gépi munka adatai szerepelnek.

2. táblázat

Művelet megnevezése	Munkaerő ráfordítás (munkaóra)	
	1 ha-ra	1 űrm-re
Tisztítás	80,6	1,35
	71,4	0,57
Gyérités	119,6	0,92
	80,6	0,26

Megjegyzés: A számlálóban a hagyományos módszer munkaóra szükséglete, a nevezőben a gépi munka ráfordításai szerepelnek.

A vizsgálatok egyértelműen igazolták a Djetel—1 előnyeit. Alkalmazásával a tisztítás és gyérités minden művelete gépesíthető és jelentős munkaerőmegtakarítás érhető el.

(Ref.: dr. Walter F.)

Új üzemmel bővül a STIHL, Európa legnagyobb motorfűrész gyára. Az új üzem magnézium ötvözetből önti a motorház egyes részeit. A gyár az elmúlt évben termékeinek négyötödét exportálta, ebben az évben 270 000 motoregység gyártását tervezi. Az új öntőüzem 80—100 munkást fog foglalkoztatni. Létesítése tanműhely beállításával kezdődik, hogy a szükséges szakmunkás állomány kiképezhető legyen.

(Allgemeine Forstzeitschrift, 1970. 30.)

Soproni Nyári Egyetem

1971. július 6—20.

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat és az Erdészeti és Faipari Egyetem az 1971. év nyarán tizenhatodszor rendezi meg Sopronban a Nyári Egyetemet.

Az Egyetem, a tudományos intézetek, a város reprezentatív gyűjteményeinek megtekintése mellett a következő előadásokat tervezik: *Az erdő- és faipari mérnök-képzés reformja — A Dunántúl erdőtakarójának kialakulása — A fahelyettesítés magyarországi problémái — A faházépítés hazánkban — Faanyagvédelem — Erdőgazdasági és faipari üzemek új gazdasági struktúrája — Erdőnkívüli fásítások — Sopron környékének flórája — Pneumatikus automatika a bútoriparban — Nyugat-Magyarország viseleteinek története — Sopron és környéke a zenei világban — Sopron, a műemlékváros — Dunántúli tájak, dunántúli várak — Sopron a római korban.*

Az előadások helye az Egyetem KISZ Szervezetének Kultúrháza, illetőleg az egyetemi előadóterem. A hallgatók az Egyetem kollégiumában (kétágyas szobákban) nyernek elszállásolást és napi háromszori étkezést. A hallgatók napi rendszeres (nem kötelező) foglalkoztatásuk mellett autóbusszal elmennek a város környékére, a megye fontos és jelentős helyeire (fertődi kastély és növénynevelő intézet, Nagycenk, Pannonhalma, győri régi és új alkotások) neves arborétumokba, a szomszédos Vas megye műemlékeinek megtekintésére, valamint a Balatonra.

A Nyári Egyetemet a Soproni Ünnepi Hetek időpontjában rendezik meg, a hallgatók részt vesznek az Ünnepi Hetek gazdag műsorán; szórakoztatásukra kisfilmeket vetítünk, hangversenyeket tartunk, a soproni és dunántúli erdőket megmutatjuk, de elegendő szabadidőről is gondoskodunk.

Egy személy részvételi díja kb. 1800,— Ft. (Ebben az összegben a belépődíjak és a kirándulások költségei is benne foglaltatnak.)

Bővebb felvilágosítást ad a *Nyári Egyetem Titkársága, Sopron, Egyetem.*

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Egyesületünk elnöksége *dr. Madas András* elnökletével ez év január 26-án ülést tartott. Napirend előtt az elnök kegyelettel emlékezett meg *Marton Tiborról*, egyesületünk nemrég elhunyt elnökségi tagjáról. Az elnökség *Marton Tibor* odaadó egyesületi munkásságát jegyzőkönyvi megemlékezéssel örököltette meg.

Ezután az elnökség megvitatta *Speer Norbert* írásba foglalt javaslatát Marketing Szakosztály megalakítására. A javaslat előadójaként *Halász László* ismertette a marketing jelentőségét. A vitában résztvevők — *Fekete Gyula, dr. Pankotai Gábor, Király Pál, Rakonczay Zoltán, Kárál János, Riedl Gyula, Andor József* — meghallgatása után az elnökség úgy határozott, hogy a megalakítandó szakosztály feladatát szélesebb területre kiterjesztve Kereskedelmi Szakosztályt hív életre. Az új szakosztály vezetőségére és tagjaira egy hónapon belül vár javaslatot az elnök.

Fő napirendi pontként foglalkozott az elnökség az ügyvezető elnökség által előterjesztett 1971. évi egyesületi munka tervezetével. A munkatervvel kapcsolatban értékelte az elmúlt év munkáját. Hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára való emlékezés és az ehhez kapcsolódó jubileumi üléssorozat — amelyet a MEM, a FATE, az ERDŐTERV és az ERTI közreműködésével rendeztünk — tartalmasabbá, színesebbé tette egyesületi munkánkat is. Budapesten és szerte az országban helyi csoportjaink ünnepi megemlékezései jó alkalmat adtak arra, hogy számba vegyük eddigi eredményeinket, ismertessük jövőbeni feladatainkat. A IV. ötéves terv főbb céljainak a megismertetése, az abból adódó feladatok megvitatása a tagságunkkal